

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากเศรษฐกิจในปี 2557 ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในไตรมาสแรกของปี 2557 ตีกลับร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว และเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้ว ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในไตรมาสแรกปรับตัวลดลงจากไตรมาสสุดท้ายของปี 2556 ร้อยละ 2.1 ในขณะที่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจยังอยู่ในเกณฑ์ดีโดยอัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 0.9 อัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 2.0 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 2.67 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.8 ของผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ เศรษฐกิจที่ตีกลับในไตรมาสแรกมีสาเหตุสำคัญมาจากการลดลงของอุปสงค์ภาคเอกชนภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ ส่วนปัจจัยสนับสนุนให้เศรษฐกิจไม่ลดลงมากมี 2 ปัจจัย คือ การใช้จ่ายภาครัฐที่ยังคงมีการเบิกจ่ายเม็ดเงินงบประมาณของทั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และการส่งออกเริ่มขยายตัว (ที่มา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557)

แนวโน้มเศรษฐกิจและเงินเพื่อเศรษฐกิจไทยปี 2557 และปี 2558 ขยายตัวต่ำกว่าประมาณการครั้งก่อนค่อนข้างมาก ขณะที่แรงกดดันเงินเฟ้อลดลงตามราคาพลังงานเป็นสำคัญเศรษฐกิจไทยฟื้นตัวช้ากว่าที่เคยประเมินไว้โดยเฉพาะในไตรมาสที่ 3 ปี 2557 เนื่องจากแรงขับเคลื่อนจากการส่งออกสินค้าและบริการมีจำกัด การใช้จ่ายภาคเอกชนขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพราะมีข้อจำกัดจากรายได้เกษตรกร และภาระหนี้ครัวเรือน ขณะที่การซื้อสินค้าคงทนยังอยู่ต่ำกว่าปกติมากเพราะเร่งซื้อไปแล้วในช่วงโครงการรถยนต์คันแรก รวมทั้งการใช้จ่ายภาครัฐล่าช้าจากข้อจำกัดในการเบิกจ่าย และมีแนวโน้มว่าข้อจำกัดจะยังมีอยู่ในช่วงประมาณการข้างหน้า ซึ่งส่งผลให้ภาคธุรกิจบางส่วนชะลอการลงทุนออกไปอีกระยะหนึ่งเพื่อรอดูความชัดเจนของนโยบายรัฐบาลและความคืบหน้าของโครงการลงทุนภาครัฐ โดยเฉพาะเศรษฐกิจกลุ่มประเทศยุโรป ญี่ปุ่น และเอเชีย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าของไทย รวมทั้งราคาสินค้าเกษตรและรายได้เกษตรกร อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจอาจขยายตัว สูงกว่าที่คณะกรรมการฯ ประเมินไว้ในกรณีฐาน หากภาครัฐสามารถเร่งใช้จ่ายได้มากกว่าเดิม และการลงทุนของภาคเอกชนฟื้นตัวเร็วกว่าคาด รวมถึงผลจากราคาพลังงานในประเทศที่ลดลงอาจช่วยเพิ่มกำลังซื้อที่แท้จริงให้ภาคครัวเรือนและลดต้นทุนการผลิตของภาคธุรกิจ

ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการใช้จ่ายครัวเรือนและการลงทุนภาคเอกชนให้ขยายตัวสูงกว่าที่ประมาณการไว้ (ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2557)

การลงทุนในหลักทรัพย์เป็นทางเลือกในการลงทุนที่สำคัญวิธีหนึ่งในปัจจุบันจะเห็นได้จากจำนวนนักลงทุนที่เพิ่มขึ้นสิ่งที่ดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คือ ผลตอบแทนที่คุ้มค่า นักลงทุนจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าต้องพิจารณาปัจจัยหลายประการด้วยกัน นักลงทุนก็จะมีทัศนคติที่แตกต่างกัน บางคนคาดหวังกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ เงินปันผล หรือสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุน สำหรับนักลงทุนที่ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องเศรษฐกิจไม่ค่อยมีเวลาติดตามข่าวสาร ไม่เข้าใจวิธีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ แต่มีความสนใจที่จะลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นักลงทุนหวังที่จะได้รับผลตอบแทนมากกว่าต้นทุนของเงินที่จ่ายไปซึ่งนักลงทุนแต่ละคนต้องการผลตอบแทนการลงทุนที่ต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยของนักลงทุน นักลงทุนบางกลุ่มจะให้ความสำคัญกับหลักทรัพย์ที่มีการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น โดยที่หลักทรัพย์ที่มีการประกาศจ่ายเงินปันผลจะมีผลต่ออัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์

เนื่องจากระดับราคาของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ตกต่ำลงเป็นอย่างมาก ทั้งที่บางบริษัทมีปัจจัยพื้นฐาน และฐานะที่ค่อนข้างดี ทำให้พฤติกรรมการลงทุนจากเดิมจะเน้นผลตอบแทนจากส่วนต่างราคาหลักทรัพย์ (Capital Gain Yield) ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่ได้จากการขายหลักทรัพย์ได้ในราคาที่สูงกว่าราคาที่ซื้อมาเน้นในเรื่องของการลงทุนที่หวังผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend Yield) ในระยะยาวมากขึ้น ส่งผลทำให้นักลงทุนจำเป็นต้องหันมาให้ความสำคัญกับการนำอัตราส่วนทางการเงินต่างๆจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนมาพิจารณาในการลงทุนมากขึ้นตามลำดับ โดยอัตราส่วนทางการเงินที่กล่าวมานั้น ถือว่าเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งในการวัด และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการทั้งในอดีต และสามารถนำไปพยากรณ์อนาคตของกิจการเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุน

ปัจจัยอีกประการหนึ่ง สำหรับการเลือกลงทุนของนักลงทุนคือการพิจารณาเลือกลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมที่น่าสนใจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการพิจารณาสถานะแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจลงทุน โดยผู้ศึกษาพบว่าหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์เป็นอีกหมวดธุรกิจหนึ่งที่น่าสนใจ เห็นได้จากภาพรวมการใช้บโฆษณาผ่านสื่อในปีที่ผ่านมาธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ไทยมีเป้าหมายมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการพิมพ์ของอาเซียน เนื่องจากคาดว่าจะมีมูลค่าตลาดรวมไม่น้อยกว่า 3 แสนล้านบาท หากรวมทั้งระบบจะมีมูลค่าตลาดกว่า 5 แสนล้านบาท และจะครอบคลุมผู้ประกอบการกว่า 3,400 ราย ภาพรวมตลาดมีการขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ 10 ทั้งนี้ แนวโน้มการใช้บรรจุภัณฑ์ของโลก โดยเฉพาะชาติตะวันตกมีเป้าหมายที่จะผลิตสินค้าที่ทำจากพลาสติกชีวภาพ แทนพลาสติกจากปิโตรเลียม เพราะไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมซึ่งต่างชาติยอมรับในจุดแข็งในด้านคุณภาพการพิมพ์และมีนักออกแบบที่นานาชาติให้ความยอมรับ แนวโน้มจะเติบโต

ในส่วนของสิ่งพิมพ์บรรจุกฎบัตรอาหาร บรรจุกฎบัตรที่ใช้กระดาษ พลาสติก รวมถึงสินค้าบรรจุกฎบัตรสามารถเข้าไมโครเวฟได้ นอกจากนี้คาดว่าสื่อสิ่งพิมพ์จะมีการเติบโตเพิ่มขึ้นหลังจากเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากความต้องการสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษของผู้อ่านชาวต่างชาติที่จะเข้ามาทำงานในไทย ดังนั้นจึงคาดว่าในปี 2558 ตลาดจะขยายตัวไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 จากมูลค่าตลาดในปัจจุบัน โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านอย่างพม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม (ที่มา หนังสือพิมพ์แนวหน้า, 2556) สำหรับด้านสื่อโฆษณาตัวเลขจากนิลเส็น และสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) หรือ DAAT รวมมูลค่าบโฆษณายู่ที่ 132,350 บาท ล้านบาท คิดลบร้อยละ 2 เทียบปี 2556 ใน ปี 2558 คาดอุตสาหกรรมโฆษณาจะเติบโตร้อยละ 4-5 มีมูลค่า 1.41 แสนล้านบาท จากปัจจัยภาพรวมเศรษฐกิจมีแนวโน้มดีขึ้น เห็นได้จากตัวเลขคาดการณ์จีดีพีปี 2558 เติบโตที่ร้อยละ 3-4.5 อีกทั้งการออกอากาศโทรทัศน์ระบบดิจิทัล (ทีวีดิจิทัล) ช่องใหม่ในปีที่ผ่านมา พบว่า หลายช่องมากลงทุนคอนเทนต์เพิ่มเติม หวังขยายฐานผู้ชม เพิ่มเรตติ้งและปรับราคาโฆษณา นอกจากนี้ยังมีปัจจัยสนับสนุนจากการเติบโตของจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดีย ส่งผลให้มีสินค้าและเอเจนซีสนใจใช้ช่องทางดิจิทัลออนไลน์เพิ่มขึ้น โดยตัวเลขจากสมาคมโฆษณาดิจิทัลปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 5,863 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 38 ประเมินว่าปีนี้ภาพรวมอุตสาหกรรมโฆษณา น่าจะกลับมาเติบโตในอัตราร้อยละ 5 จากปัจจัยดังกล่าวมองว่างบโฆษณาสื่อทีวีทุกช่องทางปีนี้จะอยู่ที่ราว 8 หมื่นล้านบาท โดยทีวีดิจิทัลจะมีเม็ดเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 200-300 ทั้งนี้ความคืบหน้าของการสร้างสถานีส่งสัญญาณในปีที่ผ่านมาสามารถออกอากาศสัญญาณทีวีได้ครอบคลุม 24 จังหวัด (ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2558)

จากข้อมูลและเหตุผลต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการลงทุนในหลักทรัพย์ต้องอาศัยข้อมูลเพื่อให้การตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเงินปันผลโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล (Dividend Yield) ของบริษัทจดทะเบียนในหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์โดยใช้ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ในรูปแบบใด เพื่อประโยชน์ในการเลือกที่จะนำอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องไปวิเคราะห์และพิจารณาประกอบในการลงทุนอย่างเป็นระบบ และมีเหตุผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

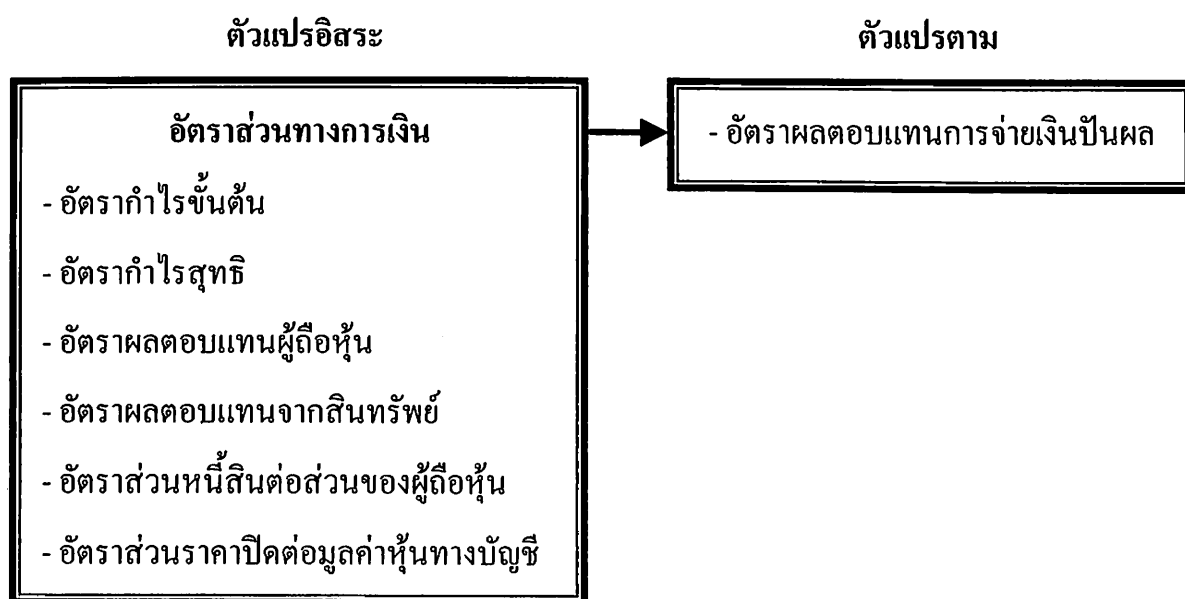
เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศึกษากรณีหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย

1. อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin : GPM)
2. อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin : NPM)
3. อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)
4. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return of Asset : ROA)
5. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt/Equity Ratio : D/E)
6. อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price/Book Value Ratio : P/BV)

โดยกำหนดตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) ซึ่งได้แก่ อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin : GPM) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin : NPM) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return of Asset : ROA) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt/Equity Ratio : D/E) อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price/Book Value Ratio : P/BV) กับอัตราผลตอบแทน

การจ่ายเงินปันผล (Dividend Yield : DVD.YIELD) การศึกษาครั้งนี้ ตั้งสมมติฐานการศึกษาไว้ ดังนี้
สมมติฐานที่ 1

H_0 : อัตรากำไรขั้นต้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

H_1 : อัตรากำไรขั้นต้นมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

สมมติฐานที่ 2

H_0 : อัตรากำไรสุทธิไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

H_1 : อัตรากำไรสุทธิมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

สมมติฐานที่ 3

H_0 : อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

H_1 : อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

สมมติฐานที่ 4

H_0 : อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

H_1 : อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

สมมติฐานที่ 5

H_0 : อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

H_1 : อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

สมมติฐานที่ 6

H_0 : อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

H_1 : อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

ขอบเขตของการศึกษา

ทำการศึกษาข้อมูลบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ ที่มีการประกาศจ่ายเงินปันผลต่อเนื่องกันทุกปีตั้งแต่ปี 2553-2557 เป็นเวลา 5 ปี และเป็นบริษัทที่มีการส่งงบการเงินประจำปีในช่วงปี 2553-2557

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้นักลงทุนเข้าใจถึงปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการกำหนดการจ่ายเงินปันผลในปีปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อเป็นข้อมูลให้นักลงทุนที่สนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผลสามารถวิเคราะห์ตัดสินใจซื้อ ขายหลักทรัพย์ได้มากขึ้น
3. เพื่อให้ผู้บริหารของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักลงทุน
4. เพื่อให้ผู้ที่สนใจทั่วไปได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบการลงทุน และการบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

นิยามศัพท์

1. **เงินปันผล (dividend)** คือ ส่วนของกำไรที่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์แบ่งจ่ายให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น ๆ ตามสิทธิของแต่ละหุ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปเงินสด หุ้นปันผล หรือทรัพย์สินอื่นที่มีใช้เงินสด เช่น พันธบัตร ใบหุ้นหรือ ตัวเงินจ่าย เป็นต้น การจ่ายเงินปันผลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของแต่ละบริษัทและผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละปีการจ่ายเงินปันผลนั้นเกิดจากมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นว่าให้จ่ายเงินปันผลได้ (ตามมาตรา 1201 วรรคหนึ่งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์) ดังนั้น หากบริษัทมีผลกำไรก็ยังสามารถจ่ายเงินปันผลไม่ได้จนกว่าจะมีมติจากที่ประชุมใหญ่อนุญาตให้ทำได้

2. **หลักทรัพย์จดทะเบียน (Listed Security)** (ความรู้เบื้องต้นในการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) หมายถึง หลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทมหาชนจำกัด ที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัท เพื่อให้มีการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ได้ โดยทั้งหลักทรัพย์จดทะเบียนและบริษัทจดทะเบียนผู้ออกหลักทรัพย์นั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ตรงตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดและเป็นไปตามข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ (Listing Agreement)

3. **อัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล (Dividend Yield : DVD.YIELD)** หมายถึง อัตราเปรียบเทียบปันผลจ่ายต่อหุ้นสามัญ เทียบกับราคาตลาดของหุ้นสามัญเพื่อดูผลตอบแทนว่าหากลงทุนซื้อหุ้น ณ ระดับราคาตลาดปัจจุบันจะมีโอกาสได้รับเงินปันผลคิดเป็นอัตราร้อยละเท่าไรของราคาหุ้น มีสูตรในการคำนวณดังนี้

อัตราผลตอบแทนจากเงินปันผล = $\frac{\text{มูลค่าเงินปันผลรวมยึดตามรอบผลประกอบการประจำปี} \times 100}{\text{ราคาปิดของหุ้นสามัญ} \times (\text{จำนวนหุ้นสามัญ} - \text{จำนวนหุ้นซื้อคืน})}$

4. อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) แบ่งออกเป็น 2 อัตราได้แก่

อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin : GPM) หมายถึง อัตราส่วนระหว่างกำไรขั้นต้นกับยอดขายสุทธิ ที่ใช้วัดผลการดำเนินงานของกิจการว่ามีกำไรขั้นต้นมากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับยอดขาย อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เพราะแสดงว่ากิจการมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในแง่นโยบายการกำหนดราคาและการควบคุมต้นทุนขาย มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตรากำไรขั้นต้น} = \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{รายได้รวม}} \times 100$$

อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin : NPM) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทหลังจากนำรายได้ และค่าใช้จ่ายทุกประเภทเข้าพิจารณาแล้ว (รวมดอกเบี้ยจ่าย รายการพิเศษต่าง ๆ นอกเหนือจากการดำเนินงานตามปกติ และภาษีเงินได้) เพื่อวัดความสามารถของบริษัทในการควบคุมต้นทุน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลกำไรสุทธิมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้รวม}} \times 100$$

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อวัดผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นที่เป็นเจ้าของกิจการ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิ} \times 100}{\text{รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ (เฉลี่ย)}}$$

5. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Asset : ROA) หมายถึง อัตราส่วนที่ชี้ถึงประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปลงทุนให้เกิดผลตอบแทน โดยเป็นค่าที่แสดงถึงผลกำไรที่บริษัทหาได้จากสินทรัพย์ทั้งหมดที่บริษัทใช้ดำเนินการ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไร (ขาดทุน) ก่อนดอกเบี้ยจ่าย และภาษีเงินได้} \times 100}{\text{รวมสินทรัพย์ (เฉลี่ย)}}$$

6. อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt/Equity Ratio : D/E) หมายถึง อัตราส่วนที่จะแสดงโครงสร้างของเงินทุน (Capital Structure) ของบริษัทว่ามีสัดส่วนของหนี้สินรวมของบริษัทเมื่อเทียบกับส่วนกองทุน หรือส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นเท่าใด หรือใช้เป็นการวัดว่าธุรกิจใช้เงินภายนอก เมื่อเทียบกับทุนภายในของธุรกิจว่ามีสัดส่วนเท่าใด ซึ่งหนี้สินเป็นแหล่งเงินทุนที่บริษัทมีภาระดอกเบี้ยจ่าย ไม่ว่าผลการดำเนินงานของบริษัทจะเป็นอย่างไร ถ้าอัตราส่วนหนี้สูงแสดงว่าบริษัทมีความเสี่ยงสูงเช่นเดียวกัน เพราะเงินกู้เป็นแหล่งเงินทุนที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{รวมหนี้สิน}}{\text{รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่}}$$

7. อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price/Book Value Ratio : P/BV) หมายถึง อัตราส่วนที่จะแสดงว่าราคาหุ้น ณ ขณะนั้นเป็นกี่เท่าของมูลค่าทางบัญชี โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี} = \frac{\text{ราคาปิดของหุ้นสามัญ} \times (\text{จำนวนหุ้นสามัญ} - \text{จำนวนหุ้นซื้อคืน})}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท}}$$

(ที่มา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)